

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Čj.: 092 28/99-5072
Signatura: bi2bs106

Oblastní pracoviště č. 9 Hradec Králové
Okresní pracoviště Jičín

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Škola:	Základní škola Dětenice, č.p. 81, 507 24 Dětenice
Identifikátor ředitelství:	00179876
IZO:	102 190 739
Ředitelka školy:	Marie Lánczová
Zřizovatel:	Obec Dětenice, č.p. 141, 507 24 Dětenice
Příslušný školský úřad:	ŠÚ Jičín, Denisova ul. 1073, 506 01 Jičín
Termín inspekce:	23. března 1999
Inspektor:	Mgr. Jiří Jetel
Předmět inspekce:	Posouzení činnosti školy ve vybraných částech dle § 18 odst. 3, 4 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů. Podmínky a průběh vzdělávání
Označení dokladů a ostatních materiálů, o které se zjištění opírá:	Rozhodnutí o zařazení školy do sítě škol vydané ŠÚ Jičín pod č. j. 239/96, výroční zpráva, rozvrh školy, učební plán, tematické plány, třídní dokumentace, plán školy na školní rok 1998/99, program "Dovedené ruce našich předků", výchovný program pro školní rok 1998/99, individuální učební plány, školní řád, záznamy z hospitací, zápis z rozhovoru s ředitelkou školy.

ZJIŠTĚNÉ SKUTEČNOSTI A JEJICH HODNOCENÍ

V tomto školním roce se v základní škole Dětenice vzdělává 39 žáků 1.-5. ročníku, kteří jsou umístěni ve dvou třídách. Ze sledovaného demografického vývoje vyplývá, že dostatečný počet žáků by se měl ve škole udržet i v příštích letech.

Součástí školy je školní družina.

1 Hodnocení materiálně technických podmínek výchovně vzdělávací činnosti

V budově školy je vzhledem k počtu žáků nadstandardní množství prostorů pro výuku. To umožňuje organizovat současnou práci jednotlivých oddělení žáků v samostatných učebnách. V průběhu inspekční činnosti byla pro výuku vedle kmenových učeben využita hudebna, tělocvična, učebna přírodovědy a jazyků, místnost školní družiny. Uvedené místnosti byly vybaveny standardním nábytkem a v dostatečné míře i

účelovým zařízením pro realizovanou výuku. V kmenových třídách je vymezena část prostoru pro relaxační činnost žáků.

Vybavení školy učebními pomůckami a učebnicemi je na velmi dobré úrovni. Učební pomůcky byly při sledované výuce účelně a běžně využívány. Nové pomůcky jsou pořizovány s ohledem na jejich využitelnost. Fond učebnic je průběžně inovován. Žáci ke své práci používají učebnice vydávané nakladatelstvím Alter a pracovní sešity vydávané nakladatelstvím Prodos. Pro diferenciaci výuky byly využity i učební texty kopírované z učebnic vydávaných nakladatelstvím Nová škola nebo Fortuna.

V kmenových učebnách jsou bohatě vybavené knihovny. Zastoupení knih je voleno s ohledem na věkové kategorie žáků v kmenových třídách. Knihy byly efektivně využity při hodině čtení a literární výchovy.

Vybavení didaktickou technikou je dostatečné, včetně vybavení videoprogramy a počítačovými programy /1 PC/. Z moderního technického vybavení chybí pouze vybavení přehrávací mechanikou CD. Ve výuce byla didaktická technika naprosto běžně využívána. K individuální výuce byly využity i výukové programy. Kromě výukových programů pro jednotlivé předměty jsou v počítači instalovány i vlastní výukové programy, které byly vypracované vyučující v rámci její diplomové práce na Pedagogické fakultě UK Praha.

Materiálně technické podmínky vzhledem ke sledované výchovně vzdělávací činnosti jsou hodnoceny nadprůměrně.

2 Hodnocení psychohygienických podmínek

Ve sledovaných vyučovacích jednotkách byly vzhledem k žákům dodržovány veškeré základní psychohygienické zásady / atmosféra bez stresů, vstřícný a pozitivní přístup, přiměřenost učiva, vhodné zařazování pohybových relaxačních chviliek, pitný režim průběžně dle potřeby žáků/. Přestože není striktně dodržována délka přestávek stanovená vyhláškou MŠMT ČR č.291/1991 Sb., o základní škole, v organizaci výuky byly plně respektovány psychohygienické potřeby žáků. Vyučovací jednotky jsou ukončovány zvonkem vyučujícího.

Pracovní podmínky pro výuku /místa žáků, pracovní prostředí/ plně vyhovovaly psychohygienickým požadavkům. Nábytek v učebnách svojí velikostí odpovídal tělesnému vzrůstu žáků, osvětlení i teplota v učebnách byly přiměřené činnosti žáků. Interiéry učeben jsou esteticky vyzdobeny výtvarnými pracemi žáků a společně s názornými obrazovými materiály vytváří vhodné pracovní prostředí.

Hygienická úroveň úklidových prací vykonávaných ve škole během inspekce byla velmi dobrá.

Vytvořené psychohygienické podmínky, v nichž probíhala sledovaná výuka, jsou hodnoceny nadprůměrně.

3 Hodnocení personálních podmínek

Výuka ve sledovaných vyučovacích jednotkách byla zajištěna pedagogickými pracovníky s dostatečnou odbornou i pedagogickou zkušeností a praxí (výuka byla velmi kvalitně vedena, používané formy a metody práce byly na výborné profesionální úrovni).

V současné době si jedna vyučující dokončuje vysokoškolské studium na Pedagogické fakultě UK Praha. Její poznatky ze studia se velmi příznivě a významným

způsobem odrazily na práci školy (zejména v používání nových přístupů k výuce i žákům).

Pro zkvalitnění vzdělávací činnosti se ukazuje jako vhodné i dlouhodobější zaměření vyučujících na práci v určitých ročnících.

Současné personální složení pedagogického sboru (tvořené dvěma učitelkami a vychovatelkou školní družiny) se jeví jako stabilní a vyhovující.

Personální zajištění výuky je hodnoceno spíše nadprůměrně.

4 Plnění učebních osnov

Výuka probíhá ve všech ročnících podle vzdělávacího programu Základní škola, schváleného MŠMT ČR pod čj. 16847/96-2. Vzdělávací program je realizován v návaznosti na program spádové plně organizované základní školy. V rámci vzdělávacího programu je zařazena dopravní výuka a plavecký výcvik žáků.

Na základě hospitačních zjištění i provedeného porovnání obsahu učebních osnov s obsahem předložených tematických plánů a zápisů odučených hodin v třídních knihách vyplývá, že výuka sledovaných předmětů probíhá v souladu s uvedenými učebními dokumenty. Na vysoké úrovni byly průběžně naplňovány specifické vzdělávací cíle určené učebními osnovami. Navrhované přístupy k obsahu a organizaci výuky ve sledovaných předmětech jsou dodržovány (výuka v odděleních je vhodně organizačně skloubena).

K žákům s vývojovými poruchami učení byl v průběhu výuky uplatňován individuální přístup vyučujících. U žáka s grafomotorickou vadou bylo využito samostatné práce na počítači. Péče o tyto žáky je zajišťována v rámci zájmového kroužku ABECEDA. Na realizaci individuálních výukových programů se podílí rodiče.

Do výuky bylo zařazeno i rozšiřující učivo pro nadané žáky /kopírované texty s problémovými úlohami/.

Učební osnovy jsou plněny na vynikající úrovni.

5 Hodnocení z hlediska kvality vyučování

Úroveň výuky a podmínky, v nichž výuka probíhá, byly sledovány střídavě v obou třídách. Větší pozornost byla věnována kvalitě výuky českého jazyka a matematiky. Dále byla sledována i část výchovných předmětů.

Cíle sledovaných vyučovacích jednotek byly jasně formulovány. Rozsah probíraného učiva byl přiměřený vzhledem ke stanovaným cílům. Dílčí pracovní úkoly pro samostatnou činnost žáků byly uvedeny zápisem na tabuli.

Veškeré vyučovací jednotky byly pečlivě připravené a promyšlené po stránce metodické. Použité formy a metody práce byly velmi nápadité a pestré, byly účelně a efektivně zvoleny vzhledem k výchovně vzdělávacím cílům dílčích vyučovacích jednotek. Vedle her, hádanek, inscenací příběhů ze života bylo využito i prvků problémového a projektového vyučování.

Při výuce byly respektovány základní didaktické zásady. Poznatky byly předávány postupně, v tempu přiměřeném věku žáků a zároveň diferencovaně vzhledem ke schopnostem žáků.

Výuka byla prováděna v návaznosti na učební látku uvedenou v učebnici. Pro samostatnou práci žáků byly využívány pracovní sešity. Organizace práce žáků ve skupinách byla výborně prováděna.

Žáci byli vedeni k samostatnosti i dovednosti práce ve skupině, získané poznatky se učili dávat do vzájemných souvislostí a vztahů. Důraz byl kladen na rozvoj logického a abstraktního myšlení. Žákům byl dán i dostatečný prostor pro vyjádření svého názoru. Při ústním vyjadřování bylo dbáno na kultivovanost a čistotu mluveného projevu.

Pro aktivaci žáků bylo využíváno jejich přirozené spontánnosti a zvědavosti. Ve všech vyučovacích jednotkách byla vytvořena přirozená tvůrčí pracovní atmosféra. Žáci pracovali se zájmem a chutí, cílevědomě se dovedli soustředit na svojí práci. Při práci ve skupině se aktivně zapojovali do tvůrčí společné činnosti. Vedle velmi dobrých pracovních návyků žáci prokazovali i velmi dobré vědomosti a všeobecný přehled.

V závěrečném hodnocení své pracovní činnosti byli vedeni k vlastnímu hodnocení své práce.

Žáci projevovali důvěru k vyučujícím a respektovali jejich pokyny. Citlivý, otevřený a pozitivní přístup vyučujících podporoval zdravé sebevědomí žáků a stimuloval jejich zájem. Pozitivní motivace žáků i atmosféra vzájemné důvěry umožňovaly žákům prožít pocit radosti z úspěšné práce.

Do výuky byly vhodně zařazovány uvolňovací a relaxační techniky. Tělovýchovné chvílky byly využity k rozvíjení pohybových dovedností.

K výrazným kladům patřilo vedení žáků k rozvoji poznávacích a činnostních kompetencí, k aktivnímu přístupu ke vzdělání a poznávání, k samostatnosti a zdravému sebehodnocení, k pozitivnímu přístupu k životu.

Český jazyk

Při výuce českého jazyka byl kladen důraz na správné osvojení techniky psaní a čtení, na osvojení základů českého pravopisu a používání elementárních pravidel stylistiky, na správné a kultivované ústní i písemné vyjadřování, na vysvětlování pojmů a významu slov, na schopnost vyjádřit vlastní názory a poznatky.

V literární části byl kladen důraz na správnost čtení, porozumění textu a jeho interpretaci, na čtenářské dovednosti a návyky, na prožitkové čtení a poslouchání, na poznávání různých literárních stylů a žánrů, na ozřejmování životních a mravních hodnot, na rozvíjení emocionálního zrání žáků.

Matematika

Při výuce matematiky byl důraz kladen na rozvíjení představivosti a abstraktního myšlení, na schopnost logického úsudku, na zvládnutí základních početních výkonů (pamětně i písemně), na chápání vztahů mezi čísly a body na číselné ose, na využití početních výkonů při řešení praktických úloh, na osvojení správných metodických postupů a zvládnutí základních početních operací.

Praktické činnosti

Praktické činnosti žáků se prolínaly ve všech výukových předmětech i v činnosti žáků organizované školou mimo výuku /práce ve školní družině a zájmových kroužcích/.

Vyučovací jednotka pracovní výchovy byla tématicky zaměřena na činnosti spojené s lidovými zvyky a tradice, které jsou charakteristické pro období velikonoce. Pracovní činnost byla zaměřena na osvojení základů jemné pracovní techniky při zdobení a vykrývání kraslic. Při práci byly využity netradiční techniky a různé pracovní postupy, které umožnily individualizaci a diferenciaci v práci žáků. Velikonoční atmosféra byla

zvýrazněna hudebním podbarvením. Vhodný hudební doprovod k pracovní činnosti byl pro žáky naprostou samozřejmostí. Důraz byl kladen na přesnost zvládnutí jemné pracovní techniky i na estetický vzhled výrobku.

V návaznosti na výuku byla sledována i činnost žáků ve školní družině a kroužku dramatickém.

Činnost žáků ve školní družině byla promyšleně připravená, s jasně stanoveným cílem výchovným i vzdělávacím. Ve veškeré činnosti žáků se prolínala tematika související s příchodem jara. V první části, která byla zaměřena na pohybové hry, byl kladen důraz na odreagování a uvolnění dětí a rozvoj jejich pohybových dovedností. V druhé části programu byl kladen důraz na poznávací činnost, rozvoj představivosti a vlastní fantazie žáků při znázorňování výjevů ze života, které se vážou k období jara. Žáci byly vedeny k citovému prožívání znázorňovaných výjevů. V celém připraveném programu byl dáván i dostatečný prostor pro samostatnou tvůrčí činnost žáků a jejich seberealizaci.

V dramatickém kroužku se žáci učili pantomimicky vyjádřit konkrétní činnost a děj. Důraz byl kladen na přesvědčivost hereckého ztvárnění a umění vcítit se do role. Každá role a herecký projev byl rozebrán z hlediska obsahového i z hlediska způsobu ztvárnění.

Veškerá činnost byla doprovázena výrazným zaujetím dětí a jejich pracovním nadšením.

Kvalita výuky ve sledovaných předmětech i kvalita další činnosti, která je pro žáky organizována školou je na vynikající úrovni.

6 Hodnocení z hlediska výsledků vyučování

Hodnocení vychází z posouzení práce žáků v hospitovaných vyučovacích jednotkách a dalšího sledování činností žáků ve škole v průběhu dne.

Žáci mají na velmi dobré úrovni /vzhledem ke svému věku a schopnostem/ osvojené základní poznávací dovednosti i způsoby samostatné práce a její organizace podle zažitých postupů. Při výuce žáci prokazovali velmi dobré osvojení základních poznatků a schopnost tyto poznatky přiměřeně aplikovat při řešení poznávacích i praktických úloh a uvádět je do vzájemných vztahů a souvislostí. Jejich vyjadřování bylo kultivované, jasné a srozumitelné. Vystupování žáků bylo přirozené, sebejisté.

Žáci se učili umění naslouchat druhým, prožívat a ztvárňovat životní situace, hlouběji vnímat prostředí v němž žijí. Byli postupně vedeni i k vytváření ucelenějšího pohledu na přírodní a společenské skutečnosti. Jejich estetické citění bylo široce rozvinuté.

Žáci prokazovali velmi dobrou orientaci v základních mravních hodnotách i osvojení základních pravidel mezilidského soužití. Chování a jednání žáků bylo přirozené, způsobné a ohleduplné. Žákům byly vštěpovány i zásady zdravého životního stylu a byl u nich vytvářen pocit odpovědnosti za životní prostředí.

K utváření osobnostních vlastností výrazným způsobem přispívají i zájmové útvary a další volitelné aktivity pořádané školou.

Zvládnutí dovedností a kompetencí žáků v oblasti poznávací je na velmi dobré úrovni. Taktéž výsledky školy při formování osobnostních rysů a mravních vlastností žáků jsou velmi dobré. Škola je z hlediska výsledků rozvoje osobnosti žáků a utváření jejich všeobecné kulturnosti, hodnotových orientací a postojů hodnocena nadprůměrně.

7 Hodnocení dalších aktivit, které významně ovlivňují výchovně vzdělávací činnost

Ve škole se realizují i vlastní krátkodobé, doplňkové výchovně vzdělávací projekty věnované tradicím a zvykům. Zařazovány jsou do jednotlivých ročníků a vyučovacích předmětů podle aktuálnosti.

Na základě výchovného programu, který byl zpracován pro školní rok 1998/99 podle námětu knihy ANTONIE DE SAINT - EXUPÉRY "MALÝ PRINC" jsou do měsíčních výchovných plánů zařazována dílčí témata, která mají za cíl vést žáky k porozumění a k hlubšímu citovému prožívání všeho, s čím se denně setkávají. Tak by se měl postupně u žáků vytvářet vhodný hodnotový systém a docházet k upevnování správných postojů.

Pro žáky 3. a 4. ročníku je uskutečňován v návaznosti na znalosti z vlastivědy program "Dovedné ruce našich předků", který umožňuje žákům získat lepší představu o životě v minulosti obce a vlastní zažití některých pracovních činností z historie. Žáci by tak měli vidět smysl toho, co se právě učí.

Většina žáků je zapojena do činnosti školních zájmových kroužků, které vhodně doplňují výchovně vzdělávací činnost školy (dramatický, taneční, dovedných rukou, 2x hra na flétnu). Mnoho žáků pracuje v mimoškolním sportovně turistickém a ekologickém kroužku "Strom".

Žáci jsou zapojováni i do různých soutěží. Ve výtvarných, recitačních a divadelních soutěžích získali řadu úspěchů.

K rozvoji kulturnosti a vzdělanosti žáků přispívají i časté návštěvy divadelních představení, koncertů a galerií.

Přehled veškerých aktivit školy je zachycen v kronice školy, která je doložena bohatou fotodokumentací. Podrobné hodnocení aktivit školy je uvedeno ve výroční zprávě o činnosti školy.

Další aktivity, které výrazným způsobem ovlivňují výchovně vzdělávací činnost školy jsou hodnoceny nadprůměrně.

ZÁVĚRY

Materiálně technické zabezpečení, psychohygienické podmínky i personální zajištění výuky je na velmi dobré úrovni.

Ve výuce sledovaných předmětů byly naplňovány specifické cíle, které jsou stanovené učebními dokumenty. Žáci prokazovali vysokou pracovní samostatnost, zdravé sebevědomí a aktivní přístup k poznávání a vzdělávání. Úroveň vzdělanosti a kulturní vyspělosti žáků je velmi dobrá. Tyto výsledky jsou i odrazem kvalitní a obětavé práce vyučujících.

Ve škole je vytvořena zdravá tvůrčí atmosféra naplněná vzájemnou důvěrou.

Škola nabízí žákům zapojení do bohaté zájmové činnosti, a tak jim umožňuje naplňovat jejich potřeby.

Škola svými podmínkami vytváří optimální prostor pro všestranný rozvoj osobnosti žáků. Výchovně vzdělávací činnost školy je realizována na velmi dobré úrovni.

Pro výkon inspekce byly vytvořeny odpovídající podmínky.

razítko

Podpis inspektora: Jiří Jetel v. r.

V Jičíně dne 8. dubna 1999.

Přílohy: nejsou

Inspekční zprávu jsem převzala dne 28. dubna 1999

razítko

Podpis ředitelky školy Marie Lánczová v. r.

Dle § 19 odst. 8 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Na vědomí

Adresát	Datum předání / odeslání zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Zřizovatel:	20. 5. 1999	092 91/99-5072
Školský úřad:	20. 5. 1999	092 92/99-5072

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. ČŠI	Text
---	---	Připomínky nebyly podány